

Τράπεζα θεμάτων Αρχές Φιλοσοφίας Β' Λυκείου

GI_V_FIL_0_143774

ΘΕΜΑ 81^ο**ΟΜΑΔΑ Α****ΘΕΜΑ Α1**

1α. Να επιλέξετε και να γράψετε την ορθή απάντηση για καθεμιά από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

I. Η πρακτική φιλοσοφία έχει ως αντικείμενο:

- α.** τη βαθύτερη υφή της πραγματικότητας
- β.** τη γνώση και τη δυνατότητα απόκτησής της
- γ.** τις αρχές που πρέπει να ρυθμίζουν τις πράξεις μας και μας καθοδηγούν στην οργάνωση της ζωής μας
- δ.** τους κανόνες της ορθής σκέψης

II. Σύμφωνα με τη θεωρία του «κοινωνικού συμβολαίου»:

- α.** η κεντρική αρχή καλείται να επιβάλλει την τάξη ανεξάρτητα από τη βούληση του λαού
- β.** υποτίθεται ότι στην αρχή της πολιτικής συμβίωσης έγινε ένα συμβόλαιο μεταξύ των μελών της πολιτικής κοινωνίας
- γ.** κυρίαρχη είναι η βούληση του μονάρχη που εκφράζεται μέσα από τη συμφωνία για τη μορφή διακυβέρνησης
- δ.** αρχή της πολιτικής πράξης είναι η ικανοποίηση εγωιστικών συμφερόντων σε βάρος των άλλων

III. Η έννοια της «αυτοαναφορικότητας» στην τέχνη:

- α.** διαμορφώθηκε σε αισθητικό ιδεώδες στην κλασική εποχή
- β.** σχετίζεται με τον ρομαντισμό και την απόδοση του πάθους
- γ.** είναι γνώρισμα της μοντέρνας τέχνης
- δ.** εκφράζει μια «σκοπιμότητα χωρίς σκοπό»

IV. Κατά τους εμπειριστές φιλοσόφους η γνώση μας για τον κόσμο:

- α.** προέρχεται κυρίως από τον ορθό λόγο
- β.** είναι απολύτως ανέφικτη
- γ.** προέρχεται κυρίως από τις αισθήσεις

δ. συμβάλλει στην αταραξία της ψυχής

V. Η κατηγορική προσταγή του Καντ:

α. επιβάλλει το υποκείμενο της πράξης να θέλει ο γνώμονας της πράξης του να ισχύει ως καθολικός νόμος

β. είναι ο σκοπός των πράξεών μας κατά τον ωφελισμό

γ. μας επιτρέπει, αν την ακολουθήσουμε, να πετύχουμε το σωστό μέτρο στη ζωή μας

δ. θεωρεί τα θετικά ανθρώπινα συναισθήματα υπεράνω του ορθού λόγου

(μονάδες 10)

ΘΕΜΑ Α1

1α

I – γ, II – β, III – γ, IV – γ, V – α

1β. Να αποδώσετε το φιλοσοφικό περιεχόμενο των όρων: σκεπτικισμός, ουτοπία πλατωνική, αισθητική φιλοσοφία.

(μονάδες 15)

1β

Σκεπτικισμός: Φιλοσοφική θεωρία που έχει ως αντικείμενο έρευνας τη γνώση και υποστηρίζει ότι ο άνθρωπος είναι ανίκανος να αποκτήσει σωστή και έγκυρη γνώση.
Πλατωνική ουτοπία: Η ιδανική πολιτεία, σύμφωνα με το φιλόσοφο, η οποία αποτελεί ένα μεγαλειώδες όραμα αρμονικής και δίκαιης συνύπαρξης των πολιτών μέσα σε μία κοινωνία όπου «οι φιλόσοφοι κυβερνούν» ή «οι κυβερνήτες φιλοσοφούν».

Αισθητική φιλοσοφία: Μία από τις κατηγορίες φιλοσοφίας που περιλαμβάνονται στον βασικό κλάδο της φιλοσοφίας, την αξιολογία.

ΘΕΜΑ Α2

2α. Ποιες είναι οι αριστοτελικές ενστάσεις στην πλατωνική θεωρία των Ιδεών; Να τις αναπτύξετε.

(μονάδες 12)

2β. Ποιες αδυναμίες, κατά τη γνώμη σας, παρουσιάζουν οι υλιστικές θεωρίες; Να τις παρουσιάσετε σύντομα.

(μονάδες 13)

2α

α) Ο Αριστοτέλης αντιδρά έντονα στη θεωρία των ιδεών του Πλάτωνα. Θεωρεί αδύνατη την ύπαρξη ενός κόσμου ιδεών και το συσχετισμό τους με τα φυσικά πράγματα. Ονομάζει αυτά τα πράγματα «καθόλου» και υποστηρίζει ότι δεν είναι ξεχωριστά από τα φυσικά αντικείμενα, αλλά προκύπτουν από αυτά μέσω της νοητικής αφαίρεσης.

β) Το πρόβλημα της υφής του νου και της προέλευσής του – και το συναφές πρόβλημα της σχέσης του νου με το σώμα – φαίνεται να μην μπορεί να επιλυθεί ικανοποιητικά με τις υλιστικές θεωρίες. Ούτε δέχεται κανείς εύκολα ότι η συνείδηση δεν είναι τίποτα περισσότερο από ένα σύνολο υπολογιστικών λειτουργιών. Έτσι, πολλά ερωτήματα μένουν ανοικτά, ενώ οι περισσότερες από τις πιο δημοφιλείς υλιστικές θεωρίες δεν παρέχουν επαρκείς απαντήσεις.